

Beleidsplan 2016-2021

en

Werkplan 2017

Diaconie

Evangelisch-Lutherse Gemeente Ede

Inhoudsopgave

Inleiding.....	3
1 Positiebepaling.....	4
1.1 Diaconie.....	4
1.2 Visie.....	4
1.3 Doelstelling.....	4
2 Huidige situatie.....	5
2.1 Tops, wat we al (goed) doen.....	5
2.1.1 Tops m.b.t. diaconale ondersteuning binnen de gemeente	5
2.1.2 Tops m.b.t. diaconale kracht binnen de gemeente	5
2.1.3 Tops m.b.t. diaconale ondersteuning buiten de gemeente	5
2.1.4 Tops m.b.t. diaconale kracht buiten de gemeente	5
2.2 Tips, waar we nog aan kunnen werken.....	5
2.2.1 Tips m.b.t. diaconale ondersteuning binnen de gemeente	5
2.2.2 Tips m.b.t. diaconale kracht binnen de gemeente	6
2.2.3 Tips m.b.t. diaconale ondersteuning buiten de gemeente	6
2.2.4 Tips m.b.t. diaconale kracht buiten de gemeente	6
3 Toekomstperspectief.....	7
3.1 Doelen m.b.t. diaconale ondersteuning binnen de gemeente:.....	7
3.2 Doelen m.b.t. diaconale kracht binnen de gemeente:.....	7
3.3 Doelen m.b.t. diaconale ondersteuning buiten de gemeente:.....	8
3.4 Doelen m.b.t. diaconale kracht buiten de gemeente:.....	8
4 Werkplan Diaconie 2017.....	9
4.1 De vindbaarheid van de diaconie	9
4.2 Het vinden van hulpvragen.....	9
4.3 Het vinden van talenten	9
4.4 De samenwerking binnen de gemeente	10
4.5 De samenwerking buiten de gemeente	10
4.6 Het ontwikkelen van een passend collecterooster	10
4.7 Het beluisteren van de eredienst toegankelijker maken.....	10

Inleiding

Door een wisseling van de diaconale wacht is er behoefte ontstaan aan meer richting m.b.t. de diaconale activiteiten van de ELG Ede. Daarom een aanzet tot een nieuw beleidsplan, temeer omdat het huidige Projectplan Diaconie stamt uit 2010.

Namens het College van Diakenen,

Nico van Beek (penningmeester)
Jeannet Kloosterman (secretaris)
Lisan Verboom (voorzitter)

1 januari 2016

1 Positiebepaling

1.1 Diaconie

Diaconie is afgeleid van het Griekse woord diakonia. Het betekent dienst, dienen. Christus is gekomen om de wereld te dienen en in dat spoor is de kerk dienstbaar aan wie in deze wereld geen helper heeft.

Het diaconaat heeft zich door de eeuwen heen ontwikkeld. Overal in het land herinneren de talrijke diaconale gasthuizen, armenbakkerijen, hofjes en weeshuizen aan de hulp vanuit de kerken. Na de tweede wereldoorlog kwamen de diakenen met andere initiatieven, zoals bejaardenhuizen, het maatschappelijk werk en de jeugdzorg. Ondanks de sociale wetgeving en de daarbij horende voorzieningen, zijn er altijd mensen geweest die aan de rand van onze samenleving een moeizaam bestaan leiden. Zeker in deze tijd, nu de overheid zich op sociaal gebied terugtrekt, zal de diaconale taak van de kerk toenemen.

1.2 Visie

Als diaconale ELG Ede willen we de dienst van barmhartigheid en gerechtigheid graag levend houden in de kerkelijke gemeente en in de samenleving. De looptijd van dit beleidsplan willen we vooral werken aan de zichtbaarheid en de presentie van de diaconie in zowel de kerkelijke gemeente als de samenleving.

We willen zichtbaar en present zijn

- › als barmhartige, menselijke gemeente, een plek waar we ons ontfermen over medemensen, en in woord en daad ondersteuning, verzorging en bescherming bieden aan wie dat nodig heeft, zowel in de eigen gemeente als daarbuiten.
- › als rechtvaardige gemeente, een plek waar men vaardig is met het recht en waar we opkomen voor gerechtigheid en knelsituaties in de samenleving signaleren.¹

Richtinggevende waarden zijn hierbij:

- › De kerkelijke gemeente is er niet voor zichzelf; De gemeente bestaat bij de gratie van God, en wordt geroepen om elkaar en de samenleving te dienen, te voeden en met een ieder te delen.
- › Diaconaat is een taak van de gehele gemeente; Diaconaat is niet alleen een taak voor speciale ambtsdragers, maar een functie van de gemeente in zijn totaliteit, in alle plaatsen waar de leden wonen.
- › Hulpgevers en hulpvragers zijn gelijkwaardig; Niemand is meer dan de rest, geen hulpvrager en geen hulpgever. Diaconaat is ondersteuning vanuit gelijkwaardigheid.
- › De gegeven ondersteuning mag geen afhankelijkheid tot gevolg hebben; Ondersteuning wordt gegeven uit respect voor de hulpvrager, rekening houdend met zijn eigenheid. Gegeven ondersteuning moet opbouwen en zo mogelijk de eigen kracht versterken.

1.3 Doelstelling

In 2021 is de diaconie van de Evangelisch Lutherse Gemeente Ede een volwaardige partner in het diaconale spectrum, zowel in het geven van praktische, materiële en diaconale ondersteuning, als het meedenken met beleid, en het voorgaan van de kerkelijke gemeente in het signaleren van onrecht en het opkomen voor het recht, in de eigen gemeente, de buurt en de regio.

---

¹ Zie ook de verwoording van de diaconale arbeid in de Kerkorde, Ordinantie 8, Artikel 3

2 Huidige situatie

2.1 Tips, wat we al (goed) doen

2.1.1 Tops m.b.t. diaconale ondersteuning binnen de gemeente

- › Er is 'stille hulp' mogelijk
- › Er is een diaken beschikbaar als gesprekspartner/ondersteuner m.b.t. gesprekken over zorg-aanvragen
- › Er is aandacht voor gemeenteleden die te maken hebben met ziekte, werkloosheid, e.d., er is aandacht voor het netwerk rondom deze personen, i.o.m. de ouderling pastoraat
- › Er wordt incidenteel vervoer geregeld naar de kerk voor gemeenteleden

2.1.2 Tops m.b.t. diaconale kracht binnen de gemeente

- › Er staat een tafel in de hal, met daarop informatie over diaconale initiatieven, hulpdiensten, en meer diaconaal gerelateerde informatie.
- › Er staan informatieve stukjes in Mededelingen over diaconaat
- › Er is elke zondag een collecte voor een diaconaal doel
- › Er wordt elke zondag na de dienst gelegenheid gegeven tot het leggen van contact, d.m.v. koffiedrinken
- › Door veel gemeenteleden wordt er in praktisch opzicht (spontaan) omgezien naar elkaar
- › Er worden drie keer per jaar attenties bezorgd bij 80-plussers en iedereen die een steuntje in de rug kan gebruiken, i.s.m. het pastoraat en de kinderkerk
- › D.m.v. de Stoofpot wordt er eens in de vier weken een maaltijd gefaciliteerd met als neveneffect het onderhouden van sociale contacten
- › Op verzoek kan de kerkdienst worden opgenomen, om later thuis te beluisteren

2.1.3 Tops m.b.t. diaconale ondersteuning buiten de gemeente

- › Met de collectes voor een specifiek diaconaal doel geven we financiële steun
- › D.m.v. de werkgroep Hongarije heeft de gemeente zich verbonden met de Hongaarse gemeente Szekszárd, wat zich uit in (praktische en financiële) ondersteuning en meeleven

2.1.4 Tops m.b.t. diaconale kracht buiten de gemeente

-

2.2 Tips, waar we nog aan kunnen werken

2.2.1 Tips m.b.t. diaconale ondersteuning binnen de gemeente

- › De diaconale ondersteuning binnen de gemeente is nog niet duidelijk gestroomlijnd, het zijn vaak incidentele acties
- › Er zijn weinig richtlijnen op papier vastgelegd m.b.t. de zogenaamde 'stille hulp' / diaconale ondersteuning aan personen

- › We zijn beperkt op de hoogte van de behoefte aan praktische en/of financiële ondersteuning van gemeenteleden
- › Er zijn geen duidelijke afspraken over zorg of hulp die thuishoort bij het diaconaat, of bij andere disciplines, zoals het regelen van vervoer
- › De mogelijkheid om een kerk dienst te beluisteren is beperkt toegankelijk (oud medium, vervoer nodig, op eigen initiatief)

2.2.2 Tips m.b.t. diaconale kracht binnen de gemeente

- › De attentiewaarde van de diaconale informatie in de hal van de kerk is minimaal
- › Er is geen duidelijke informatie over de functie van de diaconie voorhanden, geen folder en ook niet digitaal
- › Er ligt geen heldere visie ten grondslag aan de keuze van collectedoelen (verhouding buitenland- en binnenland-doelen, zijn alle doelen diaconaal?)
- › Het is onduidelijk of de Stoofpot een diaconale aangelegenheid is en of ze dat anders kan worden
- › Er is geen taakomschrijving voor diakenen

2.2.3 Tips m.b.t. diaconale ondersteuning buiten de gemeente

- › Er is soms weinig betrokkenheid met de doelen (in zowel binnen- als buitenland) waarvoor gecollecteerd wordt
- › Er zijn doelgroepen die, behalve in collectes, niet voorkomen in het diaconale spectrum, zoals vluchtelingen en dak- en thuislozen
- › De gemeente is niet erg actief naar de naaste omgeving (buurt, Ede, regio) en heeft een enigszins gesloten uitstraling
- › Er is geen idee van de behoeften van onze 'buren'
- › Er is weinig zicht op de rol die de gemeente kan hebben binnen de veranderende samenleving en de participatiemaatschappij

2.2.4 Tips m.b.t. diaconale kracht buiten de gemeente

- › Er is geen structurele samenwerking met plaatselijke diaconale initiatieven

3 Toekomstperspectief

3.1 Doelen m.b.t. diaconale ondersteuning binnen de gemeente:

- › Er wordt beleid gemaakt voor ondersteuning (ook wel: 'stille hulp') vanuit de diaconie:
  - › Het is duidelijk hoe wordt besloten wie er in aanmerking komt voor ondersteuning
  - › Het is duidelijk of het praktische, materiële of financiële ondersteuning is
  - › Het is duidelijk of financiële ondersteuning altijd een gift is, of ook (deels) een lening kan zijn
  - › De ondersteuning kan direct worden uitgevoerd.
- › Er wordt een werkwijze ontwikkeld t.b.v. samenwerking met de ouderling pastoraat en de pastoraatgroep:
  - › Te denken valt aan:
    - › De pastoraatgroep wordt geïnformeerd over de praktische, materiële en financiële slagkracht van de diaconie
    - › De pastoraatgroep wordt getraind in het signaleren van de behoefte aan praktische, materiële of financiële ondersteuning
    - › Na een signaal van de diaconie, en in overleg met de betreffende persoon, neemt de diaconie de ondersteuning waar.
- › Er wordt onderzocht of het mogelijk is om een interne hulpdienst op te zetten, of aan te sluiten bij bestaande initiatieven, waardoor gemeenteleden elkaar kunnen ondersteunen:
  - › Binnen de hulpdiensten worden duidelijk taken aangegeven waar gemeenteleden zich op in kunnen schrijven
  - › De taken binnen de hulpdienst zijn afgebakend wat betreft tijdsduur en inhoud.
- › Er wordt een oplossing gezocht om het beluisteren van kerkdiensten gemakkelijker te maken:
  - › De diensten kunnen beluisterd worden via internet op een smartphone, tablet, of laptop

3.2 Doelen m.b.t. diaconale kracht binnen de gemeente:

- › De gemeente wordt meer toegerust voor haar diaconale taak:
  - › De diaconale kracht binnen de gemeente wordt versterkt door:
    - › Het schrijven van vormende teksten in Mededelingen
    - › Het onder de aandacht brengen van folders en ander materiaal
    - › Het aanbieden van scholing (o.a. gemeenteavonden) voor gemeenteleden
    - › Het communiceren van een eenduidig adres voor praktische, materiële en financiële vragen
- › De gemeente wordt versterkt in het uitvoeren van haar diaconale taak:
  - › Er wordt actief samengewerkt met de pastoraatgroep
  - › Er wordt actief meegedaan met diverse diaconale initiatieven.
- › De diakenen bezinnen zich over de inhoud van hun taak (ook in de eredienst):
  - › Er wordt een taakomschrijving gemaakt in een 'Handboek voor diakenen'

3.3 Doelen m.b.t diaconale ondersteuning buiten de gemeente:

- › Er worden gefundeerde keuzes gemaakt voor collectedoelen en financiële ondersteuning extern (collecterooster):
  - › Er is een heldere verdeelsleutel tussen de geografische ligging van de collectedoelen
  - › De gekozen doelen werken mee aan zelfredzaamheid en respect voor de hulpvrager
  - › De betrokkenheid voor diaconale doelen ver weg is vergroot
- › De ontwikkelingen m.b.t. zorg, welzijn en de participatiemaatschappij worden nauwlettend gevolgd:
  - › Er wordt beleid ontwikkeld m.b.t. onze taak in de participatiemaatschappij
  - › De gemeente wordt betrokken bij deze ontwikkeling
  - › De gemeente wordt uitgenodigd om het genoemde beleid uit te voeren
- › Er wordt onderzocht met welke bestaande diaconale initiatieven we mee kunnen doen en of er leemtes zijn die wij kunnen opvullen:
  - › De gemeente is hiervan op de hoogte
  - › Het draagvlak binnen de gemeente is vergroot

3.4 Doelen m.b.t. diaconale kracht buiten de gemeente:

- › De beperkte grootte van de gemeente in acht genomen, wordt er samenwerking gezocht met diaconale initiatieven buiten onze eigen gemeente:
  - › We onderzoeken of we willen participeren in / lid willen worden van het DPE, Hulp in Praktijk, Schuldhulpmaatje, Inloopcentrum Meet-Inn, de Federatie van Diaconieën, Dien je Stad, Present, e.a.
  - › We onderzoeken welke samenwerkingsvormen er binnen de PKN bestaan en waar we in kunnen participeren.
- › Er wordt een aanzet gemaakt tot een diaconale kaart:
  - › Het is duidelijk welke organisatie wat doet
  - › Het is duidelijk welke hulpvraag we kunnen doorverwijzen naar welke organisatie, als we zelf de expertise of de middelen niet hebben
  - › Er wordt zoveel mogelijk samengewerkt en gedacht in netwerken
- › Er wordt, naar vraag, externe diaconale toerusting gezocht voor zowel de diaconie zelf als de gemeenteleden:
  - › Er worden diaconale landelijke dagen bezocht
  - › De diaconie houdt zichzelf op de hoogte van diverse ontwikkelingen door het lezen van diaconale lectuur

4 Werkplan Diaconie 2017

De diaconie werkt in 2017 aan:

4.1 De vindbaarheid van de diaconie

'Wat doet de diaconie meer dan alleen met geld schuiven?' We willen het werk van de diaconie meer zichtbaar maken, door duidelijker te communiceren wat de diaconie doet en waar de diaconie te vinden is.

Doel: Het verbeteren van het inzicht in het werkkterrein en het vergroten van de vindbaarheid van de diaconie.

Hoe realiseren we dat:

- Helder communiceren over wat de diaconie doet, zowel mondeling als in Mededelingen.
- Het organiseren en handhaven van een eenduidig adres waar een ieder met praktische, materiële en financiële hulpvragen en vragen over de diaconie, terecht kan, en de weg weet te vinden.

4.2 Het vinden van hulpvragen

We willen graag een diaconale gemeenschap zijn, daar hoort ook bij dat gemeenteleden zich niet geremd voelen om een hulpvraag op tafel te leggen, zowel praktische, materiële als financiële vragen. Pas als we weten waar de hulpvragen liggen, kunnen we daar ook mee aan de slag.

Doel: Hulp vragen bespreekbaar maken en gemeenteleden stimuleren om hulp te vragen, zodat het helder is waar de vragen liggen.

Hoe realiseren we dat:

- Door af en toe voorbeelden te noemen in gesprekken en in Mededelingen, die schetsen dat hulp vragen bij het leven hoort.

4.3 Het vinden van talenten

De ELG is gezegend met een grote groep gemeenteleden die elkaar graag de helpende hand biedt. Dit willen we graag versterken. Het inventariseren van hulpvragen is hierbij van belang, om hier de juiste talenten aan te koppelen. We onderzoeken of het zinvol is om een gestructureerde hulpdienst binnen de gemeente op te zetten, of een inventarisatie te houden van talenten.

Doel: Het versterken van de vanzelfsprekendheid iemand ergens mee te helpen.

Hoe realiseren we dat:

- Meer aandacht voor de belangeloze inzet van je talenten ten dienst van een ander, in gesprekken en in Mededelingen.
- Onderzoeken en, indien zinvol, opzetten van een interne hulpdienst en/of een inventarisatie van talenten.

4.4 De samenwerking binnen de gemeente

Binnen de ELG willen we graag beter samenwerken met de ouderling Pastoraat en de Pastoraat-groep. Zij komen bij mensen thuis en kunnen zo hulpvragen op het spoor komen.

Doel: De slagkracht en mogelijkheden van de diaconie duidelijk maken aan de Pastoraat-groep.

Hoe realiseren we dat:

- Door uitleg te geven over de werkwijze en mogelijkheden van de diaconie, en in aansluiting daarop af en toe aanschuiven bij een Pastoraat-overleg.

4.5 De samenwerking buiten de gemeente

De ELG is een kleine, wat grijze gemeente, en de kans is groot dat we ook wel eens hulp van buiten nodig hebben. Daarom willen we graag samenwerken met diaconale initiatieven buiten de ELG, om zo de slagkracht te versterken, en de gemeente meer in te bedden in de samenleving. Zo kunnen we voor hulpvragen waar wij geen antwoord op hebben, een beroep doen op onze samenwerkingspartners en kunnen talenten vanuit de ELG ook buiten de gemeente worden ingezet, ten dienste van de naaste.

Doel: Meer samenwerken met andere kerken en diaconale organisaties.

Hoe realiseren we dat:

- Actief onderzoeken of we mee willen doen met het Diaconaal Platform Ede (DPE), Inloopcentrum Meet-Inn en Hulp in Praktijk (HiP), en indien ja, ons aansluiten.

4.6 Het ontwikkelen van een passend collecterooster

Eens per jaar wordt het collecterooster vastgesteld. Hiervoor wordt vanuit de PKN een groslijst aangeleverd waar we aan mee kunnen doen, maar er kunnen ook eigen doelen worden gekozen. Voor 2016 zijn er meer regionale doelen in het rooster opgenomen, evenals een doel 'ver weg', welke met regelmaat op het rooster voorkomt. In 2017 willen we deze ontwikkeling voortzetten.

Doel: Een collecterooster met bestemmingen die onze visie op gemeente-zijn weerspiegelt en die de betrokkenheid van de gemeente vergroot.

Hoe realiseren we dat:

- Meer regionale en plaatselijke diaconale doelen op het rooster, zodat de betrokkenheid groter is.
- Minimaal één doel 'ver weg', wat vaker (bij voorkeur eens per twee maanden) terugkomt op het rooster, voor een periode van minimaal één jaar, waar we in Mededelingen en ook tijdens de koffie na de dienst aandacht aan zullen besteden, zodat de voortgang gevolgd kan worden en de betrokkenheid vergroot wordt.
- We zoeken naar een balans tussen Lutherse en niet-Lutherse bestemmingen en naar bestemmingen die de zelfredzaamheid van mensen verhoogt.
- Ruimte houden voor collectes voor actuele / acute doelen.

4.7 Het beluisteren van de eredienst toegankelijker maken

De eredienst kan momenteel alleen opgenomen worden op een cassettebandje. Om meer

gemeenteleden en andere geïnteresseerden de kans te geven thuis de dienst te beluisteren, is er een andere vorm van opnemen nodig.

Doel: De eredienst als MP-bestand op kunnen nemen, zodat deze ook beschikbaar kan worden gesteld op de website.

Hoe realiseren we dat:

- Onderzoeken wat de mogelijkheden zijn met de huidige geluidsapparatuur.
- Een plan en begroting maken m.b.t. de nodige aanpassingen.